

Undervisningsbogen er beregnet for elever i gymnasiet.

Foto: Skoleforeningen

Lærebog på tysk om grænseregionen

I slutningen af september udgives en ny lærebog i tysk på gymnasieniveau i Danmark. Bogen har grænselandet og mindretallene som omdrejningspunkt.

PROJEKT

Nanna Sarauw

kommunikation@skoleforeningen.org

En lærebog i tysk til danske gymnasieklasser, hvor kernemålgruppen er første og anden G - kan det blive mere kedeligt? I hvert fald ikke, hvis man er opvokset i Danmark.

Adjunkt ved Niels Brock Internationale Gymnasium i København, Rune Delfs og hans medforfatter lektor i tysk ved Alssund Gymnasiet, Kate Fuchs Andersen, har sat sig for at lave om på det. De er ved at lægge sidste hånd på lærebogen, der kan købes her sidst i september.

Beretninger

»Stimmen aus der Grenzregion«, som bogen hedder, indeholder personlige beretninger fra grænselandet fra både det danske og det tyske mindretal. Bogen er en bred palet af personlige historier, lyrik og et enkelt eventyr. Det er en blandede pose tyske bolsjer med forskellig styrke. Der er både nemme og letlæselige tekster, men også tekster, hvor man skal have et højt tysk niveau for at kunne følge med.

Rune Delfs har rødder i mindretallet, og selvom han bor i København, er han stadig tæt knyttet til sin hjemstavn og har trukket på sit bagland for at give bogen relevans og liv.

- Jeg er selv opvokset i Flensborg og har gået på Duborg og flyttede til Ålborg for at læse tysk og medier på Aalborg universitet, men det er i mindretallene på begge sider, vi har taget udgangspunkt i, siger han.

Ideen til bogen eller hvordan Rune Delfs kom med i projektet - Det er faktisk en sjov historie, siger Rune. Han fortæller, at han lidt desillusioneret, fordi hans arbejds-

Sydslesvigeren Rune Delfs har været med til at skrive en tysk bog til gymnasielever.

plads Aalborg Universitet lukkede og slukkede for tyskstudiet, på en rejse fumlede lidt rundt på internettet i almindelighed og facebook i særdeleshed for at finde inspiration til sit videre virke. Nettet var noget ustabil, og lige pludselig var han blevet medlem i en gruppe for tyske gymnasie lærere, selvom han havde besluttet, at det skulle han i hvert fald ikke være. I den gruppe mødte han Kate Fuchs Andersen, hans medforfatter. Hun kendte godt Runes Delfs meritter, fordi hun deler bord med en af hans tidligere lærere fra Duborg. Hun overtalte ham til at være med i projektet.

Oplysningsbog

Det er han glad for i dag. Bogen er ikke kun tænkt som en undervis-

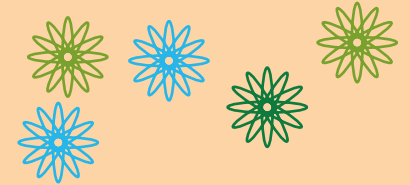
ningsbog, men også som en oplysningsbog, hvor eleverne kan få et indblik i det at være en del af et mindretal. Rune Delfs synes, at bogen lever op til forventningen om at give eleverne noget mere relevant, spændende og moderne læsning i tysktimerne.

Derudover er bogen bæredygtig. »Stimmen aus der Grenzregion« er en såkaldt »book on demand«, det vil sige, den trykkes først, når den er bestilt, som Rune Delfs siger - her er intet stort oplag, som går til spille, for der bliver kun trykt de eksemplarer, der er bestilt.

RESÜMEE

Die Gymnasiallehrer Rune Delfs und Kate Fuchs Andersen haben ein Lehrbuch für den Deutsch-Unterricht an dänischen Gymnasien geschrieben. Thema des Buches sind die beiden Minderheiten im deutsch-dänischen Grenzgebiet.

Nye ledere

Min institution: Hans Helgesen Skolen
Navn: Markus Hausen
Alder: 37 år
Familieforhold: Jeg er gift og har to børn,

Leve og Jalte. Vi har også en hest ved navn Chester.
Jeg kommer oprindeligt fra: Opvokset i Vester-Ørsted

Jeg er blevet leder i Sydslesvig fordi: Jeg har en utrolig stor tilknytning til mindretallet. Mindretallets skoler har fra min barndomstid givet mig utrolig meget, så nu bliver det på tide at give noget tilbage. Som skoleleder har jeg gode muligheder for at videreudvikle skolen og mindretallet, så vores børn får de bedste muligheder i fremtiden.

Mine fritidsinteresser er: Jeg har en del fritidsinteresser. Jeg nærder rundt med it og elektronik, jeg er aktiv i DLRG, hvor jeg er livredder og svøm-

meinstruktør samt aktiv inden for det hurtige beredskab, hvor jeg også fungerer som leder. Jeg er naturmenneske og spejderleder. Jeg flyver gerne rundt med min drone (hvor det er tilladt). Og så gør jeg jo rigtig meget af det sammen med min familie.

Min yndlingsbog/film/musik: Min yndlingsbog er lige for tiden alle mulige børnebøger, jeg læser sammen med mine børn. I fjernsynet kigger jeg gerne serier, og lige for tiden har jeg gang i en serie, der hedder "Scorpion", som handler om nogle særlige personer, der hjælper Homeland Security med at løse problemer. Jeg har ikke en decideret yndlingsanger, men det jeg hører, kan nok bedst beskrives med musikken fra P3.

I skolen var jeg bedst til: Det kommer an på, hvornår i min skolegang. Tager vi faget matematik, så har jeg været rigtig dårlig til faget og rigtig dygtig til faget. Jeg har faktisk fået alle de forskellige karakterer, man kunne få i faget matematik. Og ellers var jeg god til at være en del af klassefællesskabet.

Jeg har før arbejdet som: Mit første job var avisbud. Jeg har også arbejdet som leder af videoværkstedet i Aktivitetshuset i Flensborg. Jeg har arbejdet i redningstjenesten i Geesthacht. Jeg har arbejdet som Lærer på Kaj Munk-Skolen og Husum Danske Skole samt som Pædagogisk konsulent for matematik.

Min institution: Lyksborg Danske Skole
Navn: Steven Bommarius
Alder: 40 år

Familieforhold: Jeg er gift med Patrizia, og sammen har vi Mattis på 9 år og Joke på 7 år. Vi har også 3 hunde.

Jeg kommer oprindeligt fra: I Sydslesvig
Jeg er blevet leder i Sydslesvig fordi: eg er blevet leder på Lyksborg Danske Skole, fordi

skolens rammer er særdeles flotte med det udeareal og den dejlige Jernalderlandsby, der er. Lærer/elev-relationen på skolen er meget venlig, nærmest familiær, og den tætte forældrekontakt er vigtig for mig. Derfor har jeg valgt en mindre skole i Sydslesvig. Teamudvikling og samarbejdet vedrørende kerneopgaven er noget, jeg brænder for.

Mine fritidsinteresser er: Selvfølgelig familielivet, men jeg går meget op i badminton. Jeg har været optaget af triathlon i mange år, men det kniber lidt med træning for tiden.

Min yndlingsbog/film/musik: Ikke noget bestemt, det er en god blanding mellem genrerne.

I skolen var jeg bedst til: Matematik.

Jeg har før arbejdet som: Pædagog på Rønshoved Skolehjem og SFOen på Lyksborg Danske Skole og som lærer.

Kunst med fluesmækker, biler og Mimbo Jimbo.

Hele september er Skovlund Børnehave i gang med et kunstprojekt. Tre dage om ugen bliver børnene efter tur en del af en lille eksklusiv gruppe, som arbejder med forskellige teknikker, materialer og udtryk. Ungerne elsker det.

PROJEKT

Nanna Sarauw

kommunikation@skoleforeningen.org

Der står tre toårige og venter spændt ved den store skydedør. De er alle iført et kæmpe stort grønt forklæde med ærmer, som slutter tæt til. Indenfor lægger en pædagog et stort lærred fyldt med farver frem på gulvet. Det er det kunstprojekt, mariehønegruppen arbejder med hele september måneder. Det er fyldt med eksperimenter.

- Vi har kastet med klude, smækket med fluesmækkere og blandet gult og blå. Det blev til ungerne store overraskelse grønt, siger pædagogen.

På lærredet er der, på en bund af grønt, en masse store splattede pletter, som bliver udpeget som mærker fra kluden, der er blevet kastet med, nogle flotte hvide og lidt lyserøde skyer med blonder, som er fra fluesmækkeren. Ved siden af lærredet er der linet tre biler op. Arne er den modige, der begynder. Han griber en bil og begynder med et stort bredt smil at male hjulene sorte. De to andre får hjælp til at holde bilen, mens hjulene får maling på.

- Neeeeej se, siger Arne, da bilen får lov til at køre hen over lærredet, og fortsætter - der skal mere maling på, den skal være gul.

Arne bytter bil og får den med gul og tager en ordentlig klat gul maling, der drypper ned a penslen og videre ned på Mandys bukser, som han siger - Du har jo dine malarbukser på.

Pædagogmedhjælperen griner og hjælper med at få gelejdet penslen hen på et af hjulene, som bliver helt gul. Når alle hjul har fået en grundig gang maling, kommer bilen hen på lærredet, som ligger lige foran ham. Arne er meget optaget af at få bilen kørt rundt og se på de gule spor, der kommer, efter bilen har kørt.

Mimbo Jimbo

Mariehøne- og frøgruppen tager udgangspunkt i Martin Strids bog "Mimbo Jimbo laver kunst". De startede med at læse bogen sammen og tale om det, der foregår. Egentlig følger projektet bogen temmeligt nøje. I bogen laver den lille blå elefant Mimbo Jimbo et kæmpe stort maleri. Han bruger alle mulige farver, mange forskellige teknikker, og han skyder sågar med farve-kanonkugler. Det har Skovlund Børnehave dog erstattet med klude. Han kører også med biler på lærredet, og alle hans venner fra savannen ruller sig på maleriet - det var vist ikke helt med vilje. Bogen er brugt som rygrad i kunstprojektet og en god inspirationskilde.

Hos frøerne er penslerne lagt på hylden, og hænderne er taget i brug. Men det er helt, som det skal være, fordi en del af kunstprojektet er at blive introduceret til forskellige teknikker. I dag er de nået til at male, eller det er vist mere at bemale dyr og lave aftryk. Det er Mimbo Jimbos venner fra savannen, der er med. Midt på bordet,

Masser af kreativitet under kunstprojektet i Skovlund.

Fotos: Skoleforeningen/Nanna Sarauw

der er delt ind i felter, står en krokodille med orange maling dryppende ned fra snuden. Den har også fået lidt lilla på siden.

Jele på 4 år er allerede videre. Hun er ved, sammen Lewe, at blande mere orange. - Mere gult, siger Lewe, og Pernille Alberts uddeler mere gul farve. Da pædagogen, som med rolig hånd styre kaosset, vender ryggen til, kommer den blå flaske frem, og med et let tryk løber den blå farve ned til den orange. Til deres fælles glæde, bliver farven i skålen langsomt grå. Lewe og Jele jubler højt og stikker hænderne ned i malingen. Malingen bliver trykket ud mellem fingrene, inden den kommer ud på papiret på bordet. Det er dejligt, kan man se på begge børn. De nyder at smaske farven rundt på papiret. Pernille finder nogle skraber frem, og malingen bliver skrabet sammen - og frem kommer et lille kunstværk. Nede under titter det først lag maling frem. Det de malede lige før den orange farve, overtog tegningen. Og wupti, er der er helt anderledes og nyt kunstværk.

Bente Mölbach, pædagog, fortæller, at i sidste uge malede frøgruppen med fødderne. Det gik heller ikke stille for sig.

- De var dækket i maling fra top

til tå. Der var nok nogle forældre, der kunne vaske sort maling ud af ørene på nogle af dem, men de havde det virkelig sjovt, siger hun.

Det var lidt som i bogen, hvor Mimbo Jimbo og alle hans venner også endte med at glide rundt på deres maleri. I bogen kommer der det flotteste billede ud af det. I Skovlund fik børnene frit løb for deres sanser. Kunstprojektet giver børnene nye måder at udtrykke sig på, pirre deres fantasi og mod på at bruge nye teknikker. Ifølge Bente har de bygget forløbet sådan op, at man starter kontrolleret og giver mere og mere slip og får lov til at eksperimentere med både farver og teknikker.

Abstrakt kunst

Bamsegruppen tager hul på dagen med at tale om abstrakt kunst. De starter et lidt andet sted end frøerne og mariehønsene. Bente Mölbach, som har gruppen, siger - Børnene er virkelig interesserede, nogle kunne se mange forskellige dyr og fugle og andre kunne ikke. Men de er alle meget opmærksomme.

I førskolegruppen tager de udgangspunkt i maleren Piet Mondrian, en Hollandsk kunstner, der arbejder meget med vertikale og

horizontale streger. Det kan man også godt se, hvor inspirationen kommer fra, når man lader øjnene glide hen over bordet foran børnene. Det er fyldt med papirer, hvor der sirligt er tegnet streger, der former geometriske former. Der er firkanter i alle størrelser fyldt ud med blå, gul og rød. - Jeg kan bedst li' at fylde firkanterne ud, siger Mayleen på 5 år. Agit på 5 følger op med et - Jeg er færdig. Han får et nyt A4-papir med en fortrykt blomst fyldt ud med geometriske former. Han griber straks en rød tusch og begynder at fylde ud.

Førskolebørnene arbejder for eksempel med lineal, fordi som Bente Mölbach siger - Vi vil gerne introducere dem til et redskab som en lineal. Hvordan fungerer sådan en, og hvad bruges den til, fordi det er noget af det, de skal bruge, når de skal i skole.

Ifølge Bente Mölbach har det været sjovt at se de større børn arbejde med linealen og de matematiske former. Pædagogerne vil gerne give dem mulighed for at opleve mønstre skabt ud fra matematikkens verden. De mønstre de fx støder på i kunst, arkitektur og håndværk. En drivkraft er børnenes medindflydelse og aktive deltagelse. Og efter et par timer i selskab med

“

Der var nok nogle forældre, der kunne vaske sort maling ud af ørene på nogle af børnene, men de havde det virkelig sjovt

både børn og pædagoger skal der ikke herske tvivl om, at alle nyder at være med til at lege og eksperimentere med materialer, former og det kunstneriske udtryk.

Ved børnehavens sidste kunstprojekt var den store finale en fernisering med forældrene, så de kunne beundre de kunstværker,

børnene havde frembragt. I bogen Mimbo Jimbo laver kunst er hans flotte billede også udstillet - endda på det berømte museum Guggenheim.

RESUMEE

Wenn Mimbo Jimbo Kunst macht, fliegen buchstäblich die Waschlapfen. Der kleine Elefant ist Titelheld des Buches »Mimbo Jimbo macht Kunst« und Ausgangspunkt für einen Themenmonat im Skovlund Børnehave. Hier haben die Kinder im September mit Autos, Fliegenklatschen, Waschlapfen und ganz viel Phantasie Kunst geschaffen.

